

V Bruseli 31. 7. 2020
COM(2020) 346 final

**SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE A DVORU
AUDÍTOROV**

o spravovaní záručného fondu Európskeho fondu pre udržateľný rozvoj

OBSAH

1. Úvod	2
2. Kontext operácií	2
3. Riadenie záručného fondu EFSD v roku 2019	3
3.1. Finančné riadenie	3
3.2. Zloženie a kľúčové charakteristiky portfólia	3
3.3. Výkonnosť	4
4. Finančné účty	4
4.1. Účtovná závierka záručného fondu EFSD k 31. decembru 2019.....	4
4.2. Tvorba rezerv	8
5. Posúdenie primeranosti cieľovej sumy a úrovne záručného fondu EFSD	8

1. ÚVOD

Právnym základom pre túto správu je nariadenie (EÚ) 2017/1601 (ďalej len „nariadenie o EFSD“)¹. V článku 16 ods. 3 nariadenia o EFSD sa stanovuje, že Komisia poskytne Európskemu parlamentu, Rade a Dvoru audítorov správu o spravovaní záručného fondu Európskeho fondu pre udržateľný rozvoj (ďalej len „EFSD“) v predchádzajúcom kalendárnom roku vrátane posúdenia primeranosti financovania, úrovne záručného fondu EFSD a potreby jeho doplnenia.

2. KONTEXT OPERÁCIÍ

EFSD kryje financovanie operácií v Afrike a krajinách susedstva EÚ vrátane operácií kombinovaného financovania a záruky EFSD. Záruka EFSD je kľúčový inovačný prvok, ktorý slúži na znižovanie rizík spojených s investíciami do udržateľného rozvoja v partnerských krajinách, čím prispieva k mobilizácii investícií, podporuje udržateľný a inkluzívny hospodársky a sociálny rozvoj, maximalizuje doplnkovosť a združuje finančné prostriedky súkromného sektora. Záruka má slúžiť ako mechanizmus na zmiernenie rizika, ktorý mobilizuje finančné prostriedky súkromného sektora a zároveň zabraňuje narušeniam trhu.

Záruka EFSD bola stanovená v celkovej výške 1,5 miliardy EUR a bude krytá zo všeobecného rozpočtu. Ku koncu roka 2019 dodatočné príspevky na podporu záručného fondu EFSD zahŕňali 50 miliónov USD od Nadácie Billa a Melindy Gatesových, 9,6 milióna EUR od Dánska, 300 000 EUR od Českej republiky a 100 000 EUR od Estónska.

V článku 14 nariadenia o EFSD sa zriaďuje záručný fond EFSD, ktorý predstavuje rezervu likvidity určenú na vyplatenie oprávnených protistrán v prípade výzvy na uplatnenie záruky EFSD. Únia sprístupnila 750 miliónov EUR na krytie svojich finančných záväzkov, čo zodpovedá 50 % záväzkov záruky EÚ.

Záručný fond EFSD bol fakticky zriadený v roku 2018. K 31. decembru 2019 bolo do fondu zaplatených 600,1 milióna EUR.

Informácie o vykonávaní EFSD boli uvedené v nedávnej správe Komisie Európskemu parlamentu a Rade². V uvedenej správe sa na základe výsledku nezávislého externého posúdenia dospelo k záveru, že EFSD je veľmi relevantný z hľadiska potreby nového globálneho modelu rozvojového financovania, ako aj z hľadiska investičných potrieb subsaharskej Afriky a regiónov susedstva EÚ.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1601 z 26. septembra 2017 o zriadení Európskeho fondu pre udržateľný rozvoj, záruky EFSD a záručného fondu EFSD.

² COM(2020) 224, Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade o vykonávaní Európskeho fondu pre udržateľný rozvoj.

3. RIADENIE ZÁRUČNÉHO FONDU EFSD V ROKU 2019

3.1. Finančné riadenie

Investičné portfólio záručného fondu EFSD sa investuje v súlade so zásadami riadenia stanovenými v rozhodnutí Komisie C(2017) 7693 z 22. novembra 2017, ktorým sa schvaľujú usmernenia pre správu aktív záručného fondu EFSD.

V týchto usmerneniach sa stanovuje, že aktíva v investičnom portfóliu musia zabezpečiť dostatočnú likviditu na krytie prípadných výziev na uplatnenie záruky a zároveň musia sledovať optimalizáciu miery rizík a výnosov, ktorá je zlučiteľná so zachovaním vysokého stupňa bezpečnosti a stability.

Stratégie investovania a riadenia rizík boli prijaté s ohľadom na investičné ciele a predpokladaný vývoj na trhu. Investičný prístup bol zacielený na posilnenie diverzifikácie naprieč rôznymi triedami aktív s pevným výnosom.

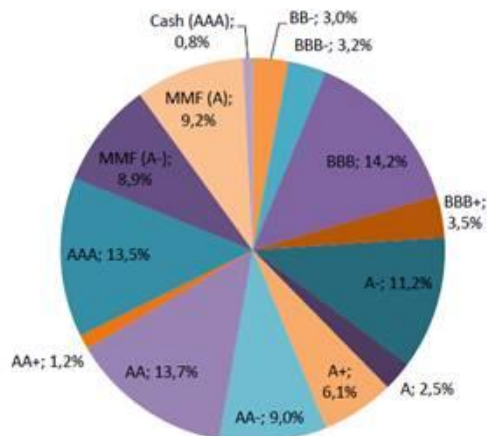
3.2. Zloženie a kľúčové charakteristiky portfólia

Správa aktív investičného portfólia záručného fondu EFSD sa riadi investičnou stratégiou s cieľom dosiahnuť investičné ciele. Táto investičná stratégia je vyjadrená formou referenčnej hodnoty, ktorou sa stanovujú orientačné cieľové alokácie do jednotlivých kategórií oprávnených finančných aktív portfólia.

K 31. decembru 2019 investičné portfólio pozostávalo predovšetkým z cenných papierov emitovaných štátmi, ako aj subjektmi na nižšej ako štátnej úrovni, nadnárodnými spoločnosťami a agentúrami a zahraničnými vládami (45 % trhovej hodnoty v porovnaní s referenčnou hodnotou 52 %), nezabezpečených dlhopisov vydávaných podnikmi a finančnými inštitúciami (22 % trhovej hodnoty v porovnaní s referenčnou hodnotou 18 %) a z krytých dlhopisov (14 % trhovej hodnoty v porovnaní s referenčnou hodnotou 0 %). Zvyšok bol umiestnený najmä vo fondoch peňažného trhu.

Na konci roka 2019 bola expozícia portfólia voči dlhopisom, ktoré spĺňajú environmentálne a sociálne kritériá a kritériá správy, viac než 2-násobne vyššia ako zodpovedajúca referenčná hodnota.

Durácia portfólia ku koncu roka 2019 bola 2,51 roka a úverové ratingy cenných papierov EFSD boli rozdelené takto:

Väčšina portfólia je investovaná do likvidných cenných papierov a primeraná časť (14 % celkovej hodnoty portfólia) je splatná za menej ako 12 mesiacov.

Profil portfólia z hľadiska durácie, kreditného rizika a likvidity sa upravil v súlade s predpokladanými peňažnými tokmi vyplývajúcimi z operácií EFSD v rámci záruky EÚ (napr. predpokladané uplatnenie, príjmy).

3.3. Výkonnosť

Ročná výkonnosť sa vypočítava na časovo váženom základe, aby nebola ovplyvnená veľkosťou portfólia, ktoré počas roka významne narástlo.

Vo veľmi náročnom trhovom prostredí, ktoré charakterizovali celkové záporné alebo historicky nízke výnosy spojené s významnou volatilitou trhu a neistotami, vykázal fond v roku 2019 absolútnu ročnú výkonnosť na úrovni 0,242 % (časovo vážená výkonnosť, pred odpočítaním nákladov a poplatkov). Táto návratnosť je v súlade s ročnou výkonnosťou referenčnej hodnoty EFSD (0,149 %) a bola dosiahnutá na pozadí negatívnych sadziab v eurozóne (najmä pokiaľ ide o expozície, ktoré trhy vnímajú v Európe ako „bez úverového rizika“ a likvidné).

4. FINANČNÉ ÚČTY

Nižšie sa uvádzajú finančné informácie týkajúce sa záručného fondu EFSD. V roku 2019 nedošlo k žiadnym výzvam na uplatnenie záruky EFSD.

4.1. Účtovná závierka záručného fondu EFSD k 31. decembru 2019

Vďaka pozitívnemu vývoju na trhu, s poklesom výnosovej krivky v eurách v kombinácii s dobrými výsledkami väčšiny odvetví s pevným výnosom, ako sa opisuje v bode 3.3. vyššie,

sa celková výška aktív záručného fondu EFSD blížila k celkovým príspevkom do fondu vo výške 600,1 milióna EUR a k 31. decembru 2019 dosahovala výšku 599,59 milióna EUR aj napriek záporným úrokovým sadzbám. Aktíva sa skladali z portfólia investičných cenných papierov klasifikovaných ako k dispozícii na predaj (594,71 milióna EUR) a peňažných prostriedkov (4,88 milióna EUR).

Z hľadiska výkazu ziskov a strát za rok 2019 záručný fond EFSD ukončil rok s mierne negatívnym hospodárskym výsledkom vo výške -0,26 milióna EUR³. Hlavným dôvodom tohto výsledku boli záporné úrokové sadzby na hotovosť aj cenné papiere (-0,45 milióna EUR) vzhľadom na prostredie s veľmi negatívnymi úrokovými sadzbami, čo bolo možné iba čiastočne kompenzovať ziskmi realizovanými z predaja cenných papierov a príjmami z požičiavania cenných papierov (0,19 milióna EUR).

³ To zodpovedá peňažne váženej miere návratnosti vo výške -0,103 %, ktorá zohľadňuje podstatný nárast objemu záručného fondu EFSD v roku 2019 vďaka rozpočtovým príspevkom v tzv. fáze budovania. Peňažne vážená miera návratnosti bola v roku 2019 nižšia ako časovo vážená výkonnosť uvedená v bode 3.3. Časovo vážená miera návratnosti je miera návratnosti, ktorá sa oficiálne používa na oznamovanie výkonnosti všetkých aktivít v súvislosti so správou aktív ES, keďže umožňuje odstrániť rušivé účinky prílevu a odlevu peňažných tokov.

Súvaha k 31. decembru 2019

(sumy vyjadrené v eurách)

AKTÍVA

	31. decembra 2019	31. decembra 2018
	EUR	EUR
NEOBEŽNÉ AKTÍVA	348 061 980	3 577 001
Finančné aktíva k dispozícii na predaj	348 061 980	3 577 001
OBEŽNÉ AKTÍVA	251 527 281	271 469 460
Finančné aktíva k dispozícii na predaj	246 643 539	5 795 882
Pohľadávky (t. j. poplatky za požičanie cenných	1 595	–
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	4 882 147	265 673 578
<i>Bežné účty</i>	<i>4 885 215</i>	<i>265 721 781</i>
<i>Vzniknutý úrok z peňažných prostriedkov a peňažných</i>	<i>(3 068)</i>	<i>(48 203)</i>
CELKOVÉ AKTÍVA	599 589 261	275 046 461

ČISTÉ AKTÍVA A ZÁVÄZKY

	31. decembra 2019	31. decembra 2018
	EUR	EUR
ČISTÉ AKTÍVA	599 567 587	275 030 778
Príspevok z rozpočtu EÚ	600 100 000	275 100 000
Oceňovací rozdiel vyplývajúci z oceňovania reálnou	(188 713)	(655)
Nerozdelené zisky	(68 567)	–
Hospodársky výsledok za rok	(275 133)	(68 567)
KRÁTKODOBÉ ZÁVÄZKY	21 674	15 683
Ostatné záväzky	21 674	15 683
SPOLU ČISTÉ AKTÍVA A ZÁVÄZKY	599 589 261	275 046 461

Výkaz ziskov a strát za rok končiaci 31. decembra 2019

(sumy vyjadrené v eurách)

	2019	2018
	EUR	EUR
Príjem z prevádzkových činností	–	–
Výdavky na prevádzkové činnosti	–	–
Iné výdavky na prevádzkové činnosti	(15 000)	(15 000)
<i>Poplatky za audit</i>	(15 000)	(15 000)
VÝSLEDOK PREVÁDZKOVÝCH ČINNOSTÍ	(15 000)	(15 000)
Finančné príjmy	188 403	(1 088)
Úrokové výnosy:	(54 689)	(1 088)
<i>Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty</i>	–	–
<i>Aktíva k dispozícii na predaj</i>	(54 689)	(1 088)
<i>Iné úrokové výnosy</i>	–	–
Realizované zisky z predaja aktív k dispozícii na predaj	240 839	–
Príjmy z požičiavania cenných papierov	2 253	–
Finančné výdavky	(448 536)	(52 479)
Úrokové náklady z peňazí a peňažných ekvivalentov	(404 272)	(50 958)
Realizované straty z predaja aktív k dispozícii na predaj	(15)	–
Poplatky za úschovu a ďalšie finančné výdavky	(44 249)	(1 521)
FINANČNÝ VÝSLEDOK	(260 133)	(53 567)
HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK ZA ROZPOČTOVÝ	(275 133)	(68 567)

4.2. Tvorba rezerv

Záručný fond EFSD sa dopĺňa z rozpočtu Únie a Európskeho rozvojového fondu (ERF). V rámci aktuálneho viacročného finančného rámca (2014 až 2020) podrobný rozpis zdrojov financovania záručného fondu EFSD zahŕňa: 400 000 000 EUR zo všeobecnej rezervy ERF a 350 000 000 EUR zo všeobecného rozpočtu Únie vrátane prostriedkov z nástroja európskeho susedstva (ENI). Záručný fond EFSD môže byť financovaný z dobrovoľných príspevkov členských štátov alebo iných prispievateľov, výnosov z investovaných zdrojov, príjmov a súm vymožených od dlžníkov v omeškaní. Estónsko, Česká republika, Dánsko a nadácia Billa a Melindy Gatesových podpísali do konca roka 2019 dohody o dodatočných príspevkoch v celkovej výške približne 49 miliónov EUR.⁴

Záručný fond bol zriadený v roku 2018 a prvá platba vo výške 75 miliónov EUR bola zrealizovaná v novembri 2018. K 31. decembru 2019 predstavovala celková výška sumy prijatej do záručného fondu z rozpočtu EÚ 600,1 milióna EUR. Do konca roka 2019 nedošlo k žiadnym výzvam na uplatnenie záruky EFSD.

5. POSÚDENIE PRIMERANOSTI CIELOVEJ SUMY A ÚROVNE ZÁRUČNÉHO FONDU EFSD

K 31. decembru 2019 boli uzatvorené celkovo tri dohody o zárukách EFSD vo výške 165 miliónov EUR, z toho jedna dohoda bola podpísaná v roku 2018 a dve v roku 2019⁵.

Cieľová suma záručného fondu EFSD bola stanovená na 50 % celkových záručných záväzkov EÚ. Celkové platby prijaté do záručného fondu z rozpočtu EÚ k 31. decembru 2019 predstavovali 600,1 milióna EUR, takže toto financovanie pokrýva riziko podpísaných záruk v plnom rozsahu.

V súlade s článkom 4 ods. 2 nariadenia o EFSD Komisii s prevádzkovým riadením EFSD pomáha skupina pre technické posúdenie záruky (G-TAG), ktorú tvoria odborníci na úverové riziká prizvaní z viacerých európskych finančných inštitúcií. Úlohou skupiny G-TAG je poskytovať Komisii nezávislú a nestrannú technickú expertízu k otázkam týkajúcim sa bankovníctva na podporu jej rozhodnutí v súvislosti s poskytovaním záruky EFSD a k monitorovaniu rizík počas realizácie projektov využívajúcich túto záruku.

⁴ Estónsko: 100 000 EUR, Česká republika: 300 000 EUR, Dánsko: približne 9,4 milióna EUR, nadácia Billa a Melindy Gatesových: približne 39,2 milióna EUR (50 miliónov USD) – splatených bolo zatiaľ 19,2 milióna EUR.

⁵ Ďalšie štyri dohody v celkovej výške 196 miliónov EUR boli podpísané v apríli 2020.